

تبیین زشتی و زیبایی اخلاقی/ زشتی فقدان زیبایی است

زیبایی آفرینش انسان و هر موجودی وابسته به ارزش وجودی اوست، زیرا خارج از مرز هستی همانگونه که ظهور و واقعیت نیست، زیبایی هم نیست و زشتی همان نبود زیبایی است، چنانکه جهل چیزی جز نبود علم نیست.

زیبایی آفرینش انسان و هر موجودی وابسته به ارزش وجودی اوست، زیرا خارج از مرز هستی همانگونه که ظهور و واقعیت نیست، زیبایی هم نیست و زشتی همان نبود زیبایی است، چنانکه جهل چیزی جز نبود علم نیست.

به گزارش خبرگزاری مهر، زیبایی و زشتی اخلاقی از زیبایی و زشتی خلق جدا نیست. هر زیبایی اخلاقی متکی بر واقعیت زیبایی خلق است و اما زشتی اخلاقی بر محدودیت و آنچه خارج از مرز و مرتبه وجودی خلق است، تکیه دارد نه بر واقعیت موجود در آن.

زیبایی اخلاقی به زیبایی در صفات و زیبایی در عمل تقسیم می شود. زیبایی در هر دو قسم وابسته به ارزش وجودی آنهاست. آن چنانکه زیبایی آفرینش انسان و هر موجودی وابسته به ارزش وجودی اوست. زیرا خارج از مرز هستی همانگونه که ظهور و واقعیت نیست، زیبایی هم نیست، و زشتی همان نبود زیبایی است، چنانکه جهل چیزی جز نبود علم نیست.

طبق برهان توحید تمام ظهور واقعیت ها از وجود مطلق صادر شده و می شود و تمام زیبایی در مرحله خلق ناشی از ذات جمیل اوست. به جهت جدا ناپذیری خلق از خلق و هماهنگی خلق با خلق، زیبایی های اخلاقی از صفات و اسما حسنا و نیکوی او جوشش می گیرد و روح و قلب مومن را مزین می کند. زیبایی اعمال انسان در این است که رنگ چنین صفاتی را داشته باشد و کنه این زیبایی برای آدمیان ناشناخته است مگر آنگاه که خود به درک شهودی آن نایل گردند و به عبارت دیگر آنها را حاضر در نفس خویش ببینند چه بسیار اعمالی که از جنبه کمیت و کیفیت ظاهری مساوی هستند، اما زیبایی اخلاقی آنها با هم تفاوت بسیاری داشته باشد و چه بسا عملی، زشتی اخلاقی را در بر داشته باشد و لکن افراد ظاهرین آن را مساوی با عملی می بینند که دارای زیبایی اخلاقی است و به همین جهت است که قدر و ارزش انسان کامل و مومن بر مردم پنهان بوده و مردم به ارزش عالی آنان آگاه نیستند. امام صادق (ع) می فرماید: خلائق همان گونه که بر شناخت و معرفت حقیقت صفات خداوند، کنه صفات رسول خدا(ص) و صفات امام قدرت و توانایی ندارند قادر بر آگاهی به جوهر صفات مومن نیستند.

آنچه در دنیا ظهور فعلی دارد ظواهری از اعمال اخلاقی است و صفات اخلاقی نیز در اعمال اخلاقی آشکار می شوند، اما نه به صورت تفصیل و روشن به نحوی که با مشاهده عمل اخلاقی ذهن با سرعت به وجود صفت اخلاقی مناسب با آن عمل انتقال پیدا کند.

اعمال اخلاقی یا ظهوری آشکار در زشتی دارند مانند دزدی، زبان به غیبت، تهمت و فحش گشودن و... شکی نیست که چنین عملی ناشی از صفت ردیلت و نشان دهنده صفت زشت اخلاقی است.

قسمی از اعمال اخلاقی هستند که ظهور در زیبایی دارند و لکن دلالت کننده نیستند به این که مبدا و منشا آنها چه صفتی است. ممکن است ناشی از صفت ردیلت باشد و یا ناشی از صفت فضیلت و زیبا. فردی ثروتی را به جامعه می بخشد و انفاق می کند. نفس عمل زیباست و مردم به لحاظ همین زیبایی ظاهری حکم به سخاوت شخص کرده و او را می ستایند در صورتی که ممکن است علت و مبدا این عمل اخلاقی سخاوت و انسان دوستی او نباشد. لکن شهرت طلبی، استثمار و به استخدام درآوردن مردم درخواست های شهوانی سبب انفاق مال و ثروت شده باشد که صفاتی زشت هستند چنانچه مردم از منشا عمل آگاه باشند شخص را نه تنها بر عمل انفاق نمی ستایند بلکه او را مذمت می کنند به همین جهت است که بر اساس ظواهر اعمال نمی توان قضاوت به زشتی و زیبایی خلق فاعل و

انجام دهنده آن کرد، باید بنگریم منشا و مبدا آن عمل چیست و چه چیز سبب و علت انجام آن شده است.

به هر حال زیبایی باطنی اعمال اخلاقی قسم دوم وابسته به صفات اخلاقی ای می باشد که ناشی از واقعیت وجودی و آفرینش انسان باشد. به عنوان مثال از جمله واقعیات وجودی انسان وابستگی است. وابستگی انسان به خدا امری جبری است و عین وجود و خلق انسان است و ارزش وجودی انسان معلول همین وابستگی می باشد. هماهنگی بین خلق و خلق اقتضا می کند که در صفات کمال که دارای ارزش وجودی هستند به خدا وابسته باشد و این بهترین معیار برای حسن و زیبایی صفت است. هر صفت اخلاقی که سبب وابستگی خلقی انسان به خدا شود، خوب و جمیل است. کرامت، شرافت، عزت، مدارا، صبر، ایمان، گذشت، صداقت و.. از جمله صفاتی هستند که سبب وابستگی خلقی به خداوند می شوند و به همین جهت این صفات حسن ذاتی دارند و چنانچه عملی که ظاهرش کرامت شرافت و صداقت و... است از متن و حقیقت آن صفات ناشی شود از باطنی زیبا برخوردار خواهد بود و چنین عملی وابستگی خلقی به خداوند دارد خواه صاحب عمل توجه داشته باشد یا نداشته باشد و اگر اعمالی که ظاهرش شرافت، عزت و تواضع و... است ولی منشا نفاق، شهرت طلبی، مکر و... داشته باشد از باطنی زشت برخوردار است و توجه و عدم توجه شخص دخالتی در آن ندارد.